



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Zachystalové a soudkyň JUDr. Renaty Hertlové a JUDr. Ivy Zemanové ve věci

žalobce: **Elektrotechnický zkušební ústav, s.p.**, identifikační číslo 00001481
sídlem Pod Lisem 129, 171 02 Praha 8
zastoupený advokátem Mgr. Janem Dáňou
sídlem Václavské náměstí 11, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **NESS Czech s.r.o.**, identifikační číslo 45786259
sídlem V Parku 2335/20, 148 00 Praha 4
zastoupená advokátem JUDr. Josefem Donátem, LL.M.
sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4

o zaplacení 6 138 254 Kč s příslušenstvím a 493 450 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 17. 1. 2018, č.j. 28 C 467/2015 – 222,

takto:

Rozsudek soudu I. stupně **se** v zamítavém výroku II. co do částky 5 209 212 Kč s příslušenstvím **potvrzuje**, jinak **se** v tomto výroku co do částky 213 000 Kč s příslušenstvím a částky 185 487 Kč s příslušenstvím a dále ve vyhovujícím výroku I. a ve výroku o nákladech řízení III. **zrušuje** a věc **se** v uvedeném rozsahu **vrací** soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované zaplatit žalobci smluvní pokutu ve výši 280 450 Kč s přísl. a částku 743 555 Kč s přísl. (výrok I.), ohledně částky 213 000 Kč s přísl. a částky 5 394 699 Kč s přísl. žalobu zamítl (výrok II.) a žalobce zavázal k náhradě nákladů řízení ve výši 372 383,55 Kč (výrok III.). Rozhodoval o žalobě, kterou se žalobce domáhal zaplacení

smluvní pokuty ve výši 493 450 Kč, vyčíslené za dobu od 1. 5. 2014 do 17. 9. 2014, a náhrady škody spočívající ve vynaložených nákladech na vlastní zaměstnance ve výši 1 904 412 Kč, v nákladech na přípravu projektové dokumentace a administrace veřejné zakázky ve výši 185 487 Kč, v nákladech na převod dat ve výši 34 500 Kč, v nákladech na vedení projektu implementace nového informačního systému ve výši 520 000 Kč, v nákladech na implementaci nového systému ve výši 189 055 Kč a v ušlém zisku ve výši 3 304 800 Kč, k jejichž úhradě je žalovaná povinná, neboť nesplnila včas svou povinnost dodat žalobci dílo, k níž se zavázala ve smlouvě o dílo ze dne 29.11.2013.

2. Soud I. stupně vycházel ze zjištění, že žalobce jako objednatel a žalovaná jako zhotovitel uzavřeli smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo dílo spočívající v dodávce informačního systému, zajištění jeho implementace a poskytování služeb podpory po dobu testovacího provozu dle objednávky žalobce a již podřídili režimu obchodního zákoníku. V čl. 2 odst. 2 se žalovaná zavázala zprovoznit část informačního systému v části finance a účetnictví do 31. 12. 2013, v čl. 2 odst. 4 byl sjednán termín provedení a ukončení kompletního díla do 30. 4. 2014. V čl. 3 odst. 1 byla sjednána cena díla ve výši 3,55 mil. Kč. V čl. 12 byla sjednána možnost odstoupení od smlouvy pro žalovanou v případě prodlení žalobce s úhradou některé z faktur delšího 60 dnů a možnost odstoupení od smlouvy žalobcem v případě prodlení žalované s dodávkou předmětu smlouvy či jeho jednotlivých částí delšího 60 dnů oproti termínům stanoveným smlouvou. V čl. 13 odst. 2 bylo sjednáno právo žalobce požadovat úhradu smluvní pokuty ve výši 0,1 % z ceny díla za každý den prodlení žalované. V čl. 13 odst. 4 bylo sjednáno, že vznikem nároku na smluvní pokutu není dotčen nárok jedné strany na úhradu vzniklé škody způsobené druhou smluvní stranou. V čl. 15 odst. 2 bylo sjednáno, že smlouvu lze měnit pouze písemným, číslovaným a oboustranně potvrzeným ujednáním, výslovně nazvaným dodatek ke smlouvě. Jiné zápisy, protokoly apod. se za změnu smlouvy nepovažují (smlouva o dílo ze dne 29. 11. 2013 včetně příloh č. 1 a 2). Mezi účastníky bylo nesporné, že termín provedení díla byl prodloužen do 30. 6. 2014 a odstoupení od smlouvy o dílo žalovaná obdržela dne 17. 9. 2014. Žalobce písemně odstoupil od smlouvy dne 10. 9. 2014, což zdůvodnil ve smyslu čl. 12 smlouvy o dílo prodlením žalované s předáním díla po datu 30. 6. 2014 a skuteností, že do sjednaného data 15. 8. 2014 nebyl uzavřen dodatek smlouvy s tím, že škodu ke dni 26. 8. 2014 a sankce dle smlouvy o dílo žalobce vyčísлил celkem částkou 7 057 154 Kč (odstoupení od smlouvy ze dne 10. 9. 2014). Žalovaná odstoupení od smlouvy o dílo ze strany žalobce neuznala zejména s ohledem na nově sjednaný harmonogram dokončení díla, cílový koncept bloku B, skutečnost, že byl připraven a odsouhlasen dodatek smlouvy o dílo, který žalovaná podepsala dne 18. 8. 2014, a skutečnost, že žalobce žalované ode dne 25. 8. 2014 znemožnil přístup k dílu (reakce žalované ze dne 29. 9. 2014). Dne 22. 9. 2014 uzavřel žalobce jako objednatel se společností Asseco Solutions, a.s., IČO: 64949541, jako dodavatelem smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo dílo spočívající v dodávce informačního systému, zajištění jeho implementace a poskytování služeb podpory po dobu testovacího provozu dle objednávky žalobce (smlouva o dílo ze dne 22. 9. 2014 č. G-14-00248). Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost CCV, s.r.o., vyúčtovala žalobci částku 41 745 Kč (bez DPH 34 500 Kč) za „NCEZ -1062 Převod majetku EZU“, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 114 950 Kč (bez DPH 95 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci červenci – výběrové řízení, řízení téhož projektu v měsíci srpnu a řízení téhož projektu v měsíci září, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 54 450 Kč (bez DPH 45 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci říjnu – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 72 600 Kč (bez DPH 60 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci prosinci – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 36 300 Kč (bez DPH 45 000 Kč) za analýzu docházkového systému a podporu implementace modulu Docházka QI, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx

bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 48 400 Kč (bez DPH 40 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci listopadu – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 30 250 Kč (bez DPH 25 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci lednu 2014 – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 36 300 Kč (bez DPH 30 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci únoru 2014 – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 66 550 Kč (bez DPH 55 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci březnu 2014 – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 72 600 Kč (bez DPH 60 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci květnu a červnu 2014 – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 36 300 Kč (bez DPH 30 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci červenci 2014 – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Fakturou č. xxx bylo prokázáno, že společnost YOGEN s.r.o. žalobci vyúčtovala částku 60 500 Kč (bez DPH 50 000 Kč) za řízení projektu implementace nového IS v měsíci srpnu 2014 – projektové řízení, faktura je opatřena razítkem „Zaplaceno“. Žalobce uzavřel dne 31. 3. 2009 pracovní smlouvu s Ing. J. N., místem práce bylo sjednáno „EZÚ Praha“, den nástupu do práce byl sjednán 1. 4. 2009 a pracovní poměr byl sjednán na dobu určitou do 31. 3. 2010. Dodatky byl pracovní poměr prodloužen do 30. 9. 2010 a následně na dobu neurčitou (pracovní smlouva ze dne 31. 3. 2009). Dne 30. 6. 2014 s ní uzavřel dohodu o provedení práce, začátek práce byl sjednán na 1. 7. 2014, konec práce na 31. 12. 2014, místo výkonu práce bylo sjednáno jako EZÚ Praha, odměna byla sjednána 400 Kč za hodinu a sjednaný pracovní úkol byl „podpora provozu stávajícího informačního systému v Lotus Notes a MS Access, realizace požadovaných úprav stávajícího IS, příprava a úpravy exportů dat v rámci migrace do nového IS, odborné konzultace s OI a dodavatelé nového IS“. Ing. N. práce provedla, za což jí náležela odměna ve výši 9 400 Kč a 9 500 Kč (dohoda o provedení práce ze dne 30. 6. 2014 včetně potvrzení o provedení práce a příkazu k výplatě ze dne 31. 7. 2014 a ze dne 2. 9. 2014). Žalobce Ing. N. přiznal mimořádné odměny k uvedeným datům ve výši 8 000 Kč za dokumentace a analýzy pro projekt implementace nového IS – práce nad rámec smlouvy, ve výši 8 000 Kč za převod číselníku obchodních partnerů a testovací převod saldokontech účtů do nového IS – práce nad rámec smlouvy, ve výši 20 000 Kč za práce na převodech dat do systému QI dle výkazu, ve výši 20 000 Kč za práce na převodech dat z LN do systému QI a analytické práce dle výkazu, ve výši 32 000 Kč v souvislosti s implementací IS v měsících března a dubna 2014, ve výši 19 000 Kč v souvislosti s implementací IS v měsíci květnu 2014 a ve výši 20 000 Kč v souvislosti s implementací IS v měsíci červnu 2014 (listiny označené „Mimořádná odměna“ ze dne 5. 11. 2013, 20. 12. 2013, 4. 2. 2014, 5. 3. 2014, 5. 5. 2014, 2. 6. 2014 a 3. 7. 2014). Žalovaná dne 16. 6. 2014 zaslala žalobci písemné sdělení, že byla informována o tom, že žalobce zvažuje odstoupení od smlouvy o dílo, blok A (část systému zahrnující zejména ekonomiku a účetnictví) je v užívání již od 1. 1. 2014, byl řádně předán a fakturován jako dílčí plnění, aktuálně probíhají práce na bloku B, který měl být předán do 30. 6. 2014 s ohledem na zahájení prací o dva měsíce později. Dle žalované je namísto poskytnout další dvouměsíční prodloužení lhůty pro dodání díla mimo jiné s ohledem na rozpor požadavků žalobce s požadavky zadávací dokumentace (připis žalované žalobci ze dne 16. 6. 2014). Žalobce dne 30. 6. 2014 písemně vyzval žalovanou k předání díla s tím, že uvedeného dne je ze strany žalobce možné smlouvu o dílo vypovědět. K dopisu ze dne 16. 6. 2014 žalobce sdělil, že se závěry žalované neztotožňuje (výzva k předání díla ze dne 30. 6. 2014). Na jednání mezi účastníky dne 10. 4. 2014 bylo konstatováno riziko ovlivnění funkcionality bloku A implementací bloku B a to, že žalobce vnímá délku implementace bloku B jako problém. Na jednání dne 24. 4. 2014 byly konstatovány chyby bloku A a došlo k dohodě, že

v rámci implementace bloku B může dojít k ovlivnění funkcionality bloku A. Na jednání dne 22. 5. 2014 byl dohodnut implementační plán, poslední úkon byl dohodnut na den 30. 5. 2014. Na jednání dne 29. 5. 2014 byla dohodnuta akceptace cílového konceptu bloku B dne 30. 6. 2014 (zápisy z jednání č. 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30 a 31).

3. Tento skutkový stav soud I. stupně posuzoval za použití § 3028 odst. 1 a 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obch. zák.“) a s odkazem na jeho § 536 a násl. konstatoval, že žalobce jako objednatel a žalovaná jako dodavatel uzavřeli dne 29. 11. 2013 platně smlouvu o dílo, přičemž se jedná o závazkový vztah mezi podnikateli v rámci jejich podnikatelské činnosti. Ze samotné smlouvy o dílo je zřejmé, že dílo a jeho rozsah byly sjednány formulací „dílo spočívající v dodávce informačního systému, zajištění jeho implementace a poskytování služeb podpory po dobu testovacího provozu“ s termínem dodání celého díla nejpozději do dne 30. 4. 2014, přičemž v čl. 2 této smlouvy se žalovaná zavázala zprovoznit část díla (tzv. blok A) do 31. 12. 2013. Soud I. stupně proto nepřisvědčil žalované, že dodáním či zprovozněním bloku A byla smlouva částečně splněna a v této části od ní nebylo možno odstoupit, neboť jednak žalobce objektivně nemohl mít zájem (ani jej neměl, jak sám opakovaně zdůrazňoval) na dodávce pouze části předmětného systému (díla), když nadto je taková část či její funkcionality závislá na dodávce a zprovozněním zbylé části systému (tzv. bloku B), jak bylo v řízení nepochybně prokázáno (§ 347, § 365 obch. zák.). Termín dodání díla byl dohodou stran změněn na 30. 6. 2014, takže žalovaná objektivně nemohla být v prodlení dříve než ode dne 1. 7. 2014, když blok A byl zprovozněn ke dni 1. 1. 2014. Dále bylo nesporné, že celé dílo žalovaná žalobci nedodala a dne 17. 9. 2014 byl žalované doručen dopis ze dne 10. 9. 2014, jímž žalobce odstoupil od smlouvy o dílo. Soud I. stupně se v této souvislosti zabýval námitkou žalované, že účastníky byl uzavřen dodatek, jehož obsahem bylo posunutí termínu dodání díla na den 3. 11. 2014 a sjednání jednorázové smluvní pokuty ve výši 1 mil. Kč ve prospěch žalobce, pokud žalovaná tento termín nedodrží. Oba účastníci obsáhle argumentovali vzájemnou komunikací, obsahem emailových zpráv, (ne)dodržením lhůty do dne 15. 8. 2014 pro podpis dodatku žalovanou a pro dodání podepsaného dodatku ze strany žalované k rukám žalobce, avšak pominuli dikci čl. 15 smlouvy o dílo, v němž si sami sjednali, že ji lze měnit pouze písemnými a oboustranně potvrzenými dodatky, pročež je další argumentace žalované ohledně shody vůle obou stran bezpředmětná, neboť nepodepsaný dodatek v písemné podobě je pro strany neplatný, neúčinný a nemůže mezi nimi založit jakákoli práva či povinnosti s ohledem na jejich shodnou vůli vyjádřenou při uzavření samotné smlouvy. S ohledem na uvedené ujednání účastníků, není možná změna smlouvy o dílo právním úkonem (jednáním) v jiné formě (§ 272 odst. 2 obch. zák.). Žalovaná přitom byla ke dni 10. 9. 2014 v prodlení s dodáním díla o více než 60 dnů (ode dne 30. 6. 2014, do kdy byla povinna plnit, a to i se zohledněním případného pozdějšího začátku prací o dva měsíce, což bylo žalované plně kompenzováno prodloužením termínu dodání díla právě do 30. 6. 2014) ve smyslu čl. 12 smlouvy (§ 344 obch. zák.). V souvislosti s dodatkem smlouvy o dílo není namístě argumentace, že byl uzavírán podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (o.z.), a to s ohledem na § 564 cit. zákona, dle něhož vyžaduje-li zákon pro právní jednání určitou formu, lze obsah právního jednání změnit projevem vůle v téže nebo přísnější formě; *vyžaduje-li tuto formu jen ujednání stran, lze obsah právního jednání změnit i v jiné formě, pokud to ujednání stran nevylučuje.* Ujednání stran v čl. 15 smlouvy o dílo přitom vylučuje uzavření dodatku v jiné než písemné formě. Soud I. stupně proto posoudil předmětný dodatek jako neplatný pro nedostatek formy, resp. absenci podpisu žalobce, a odstoupení žalobce od smlouvy o dílo jako platné s ohledem na prodlení žalované s dodáním díla. Vzhledem k tomu, že odstoupení od smlouvy se nedotýká nároku na zaplacení smluvní pokuty (§ 302 obch. zák., § 544 a násl. obč. zák.) a smluvní pokuta byla jasně, určitě a srozumitelně sjednána v čl. 13 smlouvy o dílo ve výši 0,1 % denně z ceny díla 3,55 mil. Kč za každý den prodlení žalované, náleží žalobci smluvní pokuta za celkem 79 dnů (ode dne 1. 7. 2014 do dne 17. 9. 2014 včetně, kdy bylo žalované doručeno odstoupení od smlouvy) ve výši 79 * 3 550 Kč, celkem tedy ve výši 280 450 Kč. Nárok na smluvní pokutu za období od 1. 5. 2016 do 30. 6. 2014

není po právu, neboť dle dohody stran žalovaná mohla plnit do 30. 6. 2014 (§ 554 obch. zák.), a v tomto rozsahu soud I. stupně žalobu zamítl. K náhradě škody soud I. stupně uvedl, že se nahrazuje skutečná škoda a ušlý zisk (§ 379 obch. zák.), ovšem žalobce ani po poučení nedoplnil žalobní tvrzení ohledně nároku na přípravu projektové dokumentace a ohledně nároku na ušlý zisk, v koncentrační lhůtě neuvedl ani nedoložil, jaké úhrady, komu, konkrétně za jakou práci a především v jakém vztahu k předmětné smlouvě o dílo vynaložil, proč se tak stalo a proč například činí náklady zaměstnanců právě uváděnou částku. Rovněž přezkoumatelně a srozumitelně nevysvětlil, na jakém základě a proč právě v uváděné výši se domáhá ušlého zisku, neboť není zřejmé, jak se porušení smluvní povinnosti žalovanou případně na jeho potenciálním zisku v příčinné souvislosti odrazilo či zda se vůbec takto odrazit mohlo. U nároku žalobce na náhradu škody spočívající v nákladech na převod dat a v nákladech implementace nového systému (tj. platby společnosti YOGEN a Ing. N.) je však nepochybné, že je žalobce vynaložil v příčinné souvislosti se smluvním vztahem se žalovanou, a to v souvislosti se zaváděním a implementací nového systému (předmětu díla), a pokud by nebylo prodlení žalované, tyto náklady by byly účelné. Žalobce přitom tyto náklady doložil fakturami, z nichž lze určit, za jaké konkrétní práce a v jakém rozsahu byly vystaveny a to, že je žalobce skutečně uhradil. Argumentaci žalované ohledně prokázání skutečných plateb faktur považoval za zavádějící, neboť nelze spravedlivě požadovat po kterémkoli z účastníků, aby soudu dodával stohy výpisů z účtů, potvrzení o platbách či celé účetnictví, když soudu je známo z jeho činnosti, že se úhrada faktur běžně eviduje formou razítka „Zaplaceno“, jako je tomu i v tomto případě. Soud I. stupně proto žalobě v rozsahu těchto nároků vyhověl, včetně zákonného úroku z prodlení, který byl žalobci přiznan dle § 369 obch. zák., § 517 obč. zák. a vyhlášky č. 351/2013 Sb. ode dne 24. 2. 2016 do zaplacení (§ 153 odst. 2 o.s.ř.), a o náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 o. s. ř., když převážně úspěšně žalované soud I. stupně přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 70%, kterou vyčíslil částkou 372 383,55 Kč.

4. Rozsudek napadl žalobce včasným odvoláním v jeho zamítavém výroku z odvolacích důvodů dle § 205 odst. 2 písm. d), e) a g) o.s.ř., když tento výrok byl odůvodněn neprokázáním žalovaných nároků, ačkoli soud I. stupně neprovedl významnou část žalobcem navržených důkazů, a z tohoto pohledu je rozsudek též vnitřně rozporný. Žalobce za účelem prokázání přípravy projektové dokumentace, nákladů na zaměstnance a ušlého zisku předložil množství písemných důkazů včetně znaleckého posudku a rovněž navrhoval výslechy konkrétních osob, jejichž provedení mělo vést k objasnění jednotlivých nákladů žalobce v souvislosti s realizací díla nad rámec již předložených písemných důkazů. V uvedeném postupu soudu I. stupně žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí a rozpor s požadavky spravedlivého procesu, což mělo dopad na závěry, k nimž soud I. stupně v této věci dospěl. Žalobce shrnul dosavadní skutková zjištění, ztotožnil se se závěrem soudu I. stupně, že žalované byla poskytnuta dodatečná lhůta k plnění, ačkoliv žádný písemný dodatek ke smlouvě o dílo nebyl uzavřen, že k rozdělení předmětu smlouvy o dílo na blok A a B došlo výlučně z praktických důvodů, že žalovaná nebyla schopna dílo dokončit ani v dodatečné lhůtě, že dodatek o prodloužení lhůty k dokončení díla ke dni 3. 11. 2014 nebyl do stanoveného data 15. 8. 2014 uzavřen a že prodlení žalované s předáním díla ve lhůtě delší než 60 dnů vedlo k odstoupení žalobce od smlouvy o dílo, jež bylo žalované odesláno 10. 9. 2014. Nároku žalobce na smluvní pokutu soud I. stupně vyhověl pouze částečně s odkazem na § 554 obch. zák., avšak z odůvodnění napadeného rozsudku není patrná souvislost mezi tímto ustanovením a časem plnění díla, takže jde o nepřezkoumatelný závěr rozsudku. Soud I. stupně na jednu stranu nepřipustil možnost jiných než písemných dodatků smlouvy o dílo, ovšem následně odmítl přiznat žalobci část smluvní pokuty právě s odkazem na dodatek, dle něhož žalovaná mohla plnit až do 30. 6. 2014, který ovšem nebyl sjednán písemně. Soud I. stupně nevyhověl ani dalším nárokům žalobce na náhradu škody, v první řadě spočívající v nákladech na zaměstnance, neboť ti v rámci své pracovní činnosti za účelem implementace díla dodaného novým dodavatelem museli opakovat úkony, které již dříve prováděli v rámci realizace díla a jejich opakování by nebylo nutné, kdyby žalovaná splnila své povinnosti ze smlouvy o dílo řádně

a včas. Žalobce zaměstnancům nemohl zadávat další práci a došlo k poškození jeho finančních zájmů, neboť nebylo možné odvést plánované množství práce, např. zpracování dalších zakázek žalobce. Kalkulaci těchto nákladů žalobce řádně doložil znaleckým posudkem a přehledem časových nákladů jednotlivých úseků žalobce na implementaci systému QI. Celkem bylo na pěti úsecích žalobce odvedeno 1989,98 hodin práce a celkové náklady na jejich proplacení činí 1 904 412 Kč. Žalobci vznikly rovněž náklady na přípravu projektové dokumentace a administraci veřejné zakázky, neboť s ohledem na poměrně specifickou oblast, v níž provozuje svou činnost, nedisponuje dostatečnými znalostmi v oblasti zadávání a administraci veřejných zakázek. Z tohoto důvodu využil služeb specializované advokátní kanceláře a soudu I. stupně předložil veškeré podklady ohledně přípravy projektové dokumentace a administrace veřejné zakázky včetně veškerých finančních prostředků, které na tuto oblast vynaložil. Jedná se o obvyklý způsob zajištění zadávání veřejných zakázek, který volí většina veřejných zadavatelů, avšak plnění veřejné zakázky bylo v tomto případě vlivem jednání žalované zmařeno a následně muselo dojít k vyhlášení dalšího zadávacího řízení. Žalobce má za to, že předložil veškeré relevantní doklady, z nichž vyplývá, kdy, které částky, v jaké výši a na základě čeho, a za které konkrétní úkony byly žalobcem uhrazeny, takže konstatování soudu I. stupně je v přímém rozporu s předloženými důkazy. V rozporu s procesními pravidly soud I. stupně ani tyto žalobcem navržené důkazy neprovedl. Poněvadž žalobce měl po zprovoznění díla v úmyslu mnohonásobně navýšit svou činnost a dosáhnout vyššího zisku, ušel tento zisk žalobci v důsledku nesplnění povinností ze strany žalované. Jeho výši žalobce opět doložil znaleckým posudkem a navrhoval i výslech znalce, ovšem soud I. stupně opět neprovedl žádný z těchto důkazů a nárok žalobce zamítl. Žalobce nerozporuje, že kategorie ušlého zisku je do určité míry spekulací, což ovšem nic nemění na obecné povinnosti soudu provádět důkazy za účelem získání co nejrealističtějšího popisu skutkového stavu, a pokud by navržené důkazy nebyly neprovedeny, nejde o postup v souladu s platnou procesní úpravou. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený zamítavý výrok rozsudku zrušil a věc vrátil soudu I. stupně, příp. jej změnil a žalobě v plném rozsahu vyhověl.

5. Rovněž žalovaná napadla rozsudek včasným odvoláním, a to v jeho vyhovujícím výroku z odvolacích důvodů dle § 205 odst. 2 písm. b), d), e) a g) o. s. ř. Zopakovala svá skutková tvrzení, neboť se domnívá, že v některých aspektech soud I. stupně nezjistil skutkový stav řádně a úplně a neprovedl některé ze zásadních důkazů. Žalovaná se nikdy nemohla dostat do prodlení splněním smlouvy, neboť skutečné požadavky žalobce na informační systém se zásadně lišily od požadavků uvedených v zadávací dokumentaci, když skutečně poptávaný systém byl mnohem složitější. Termíny sjednané v rámci veřejné zakázky proto nebylo možné dodržet, žalovaná by nikdy smlouvu neuzavřela, kdyby měla povědomí o skutečných potřebách žalobce. Přesto s vypětím všech sil dodala první část díla, tzv. blok A, a žalobce sám způsobil prodlení v plnění bloku B neposkytováním součinnosti s dodáním historických dat, čímž způsobil prodlení v délce 80 dnů, jak vyplývá ze zápisů, k nimž však soud I. stupně vůbec nepřihlédl. Nadto 25. 8. 2014 žalobce znemožnil přístup žalované k systému, čímž jí znemožnil pokračovat v plnění smlouvy a důkazy k této skutečnosti žalovanou navržené soud I. stupně rovněž neprovedl. Pokud měl žalobce právo na odstoupení od smlouvy po šedesátidenním prodlení žalované s dodáním díla, pak poté, co došlo k posunutí termínu pro dodání díla na 30. 6. 2014, mohl žalobce odstoupit až ke dni 29. 8. 2014, kdy však již žalovaná zamezil v přístupu do systému a právo na odstoupení od smlouvy žalobci nevzniklo, odstoupení je v rozporu s uzavřenou smlouvou. Výše uvedené rozhodující skutečnosti soud I. stupně nevzal v úvahu, nevypořádal se s nimi, čímž zatížil rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti a současně neúplně zjistil skutkový stav věci a dospěl k nesprávnému právnímu závěru. Přestože žalobce požadoval rozsáhlejší dílo, a tím zásadně změnil předmět smlouvy, žalovaná dodala blok A a od této části díla tedy nebylo možné odstoupit vůbec. Žalobce tuto část díla, za kterou řádně zaplatil, využíval i po odstoupení od smlouvy, kdy si u žalované objednával služby podpory této části systému. Není proto pravda, že případná implementace bloku B by negativně ovlivnila již implementovaný blok A, do zápisu

si tuto obavu žalobce vymínil čistě z opatrnosti. K těmto tvrzením a důkazům soud I. stupně nepřihlédl, neboť pokud by tak učinil, nemohl by dojít k závěru, že žalobce neměl zájem na částečném plnění a nemohl mít zájem na využívání pouze zmíněného bloku A. Za nepřezkoumatelný považuje žalovaná též závěr o náhradě škody, když není zřejmé, na základě jakých úvah k závěru o příčinné souvislosti soud I. stupně dospěl. K nákladům na převod dat žalobce předložil fakturu č. xxx, z níž není jasné, jakou práci společnost CCV, s. r. o. pro žalobce vykonávala, není doložen žádný výkaz práce, tedy seznam konkrétních úkonů, které dohromady představují 23 fakturovaných hodin, žalobce v tomto směru ani netvrdil žádné rozhodující okolnosti. Lze pochybovat o účelném vynaložení těchto nákladů, neboť k migraci dat do nového informačního systému musí dojít i v případě systému společnosti Asseco Solutions a.s., a bylo na žalobci, aby buď požadoval takový systém, který akceptuje formát dat, kterým žalobce již disponuje, nebo jej pozdější systém skutečně akceptoval, pak ale žalobci nevznikla žádná újma. V této části se soud I. stupně spokojil se zcela nedostatečným tvrzením žalobce. K vedení projektu implementace nového informačního systému žalobce doložil 11 faktur vystavených společností YOGEN s. r. o., jež však neobsahují jakýkoliv výkaz práce a není jasné, co konkrétně tato společnost pro žalobce zajišťovala. Některé z těchto faktur pocházejí z doby před uzavřením smlouvy o dílo, a poněvadž část závazku v podobě bloku A zanikla splněním, náklady v podobě údajných výplat částek této společnosti nemohou představovat škodu vzniklou v souvislosti s porušením právní povinnosti žalované. Soud I. stupně dále přiznal žalobci částku 189 055 Kč sestávající z odměn za práci vykonanou zaměstnankyní žalobce paní Ing. J. N., avšak mimořádné odměny, které tvoří drtivou část žalované částky, byly přiznány na základě čistě subjektivního rozhodnutí žalobce a nemohou splnit požadavek předvídatelnosti dle § 379 obch. zák. K mimořádným odměnám žalobce vůbec nebyl povinen a nejedná se tedy o nutný a účelný náklad. Chybí rovněž metodika výpočtu odměn a není zřejmé, proč například v prosinci 2013 činí odměna 8 000 Kč, zatímco v únoru 2014 částku 20 000 Kč. K těmto okolnostem soud I. stupně nepřihlédl a pominul, že šest ze sedmi rozhodnutí o mimořádných odměnách bylo vydáno před uzavřením dohody o provedení práce řešící právě implementaci informačního systému. Tyto odměny tedy byly vypláceny na základě pracovní smlouvy, nikoliv uvedené dohody, ačkoliv v pracovní smlouvě měla Ing. N. sjednán jiný druh práce. Ve vztahu k těmto částkám napadené rozhodnutí neobsahuje žádné odůvodnění a soud I. stupně se ani nevypořádal s tvrzeními žalované obsaženými v jejím podání ze dne 8. 12. 2017. V případě nároku na náhradu škody se tak spokojil s nedostatečnými tvrzeními žalobce a uvedené částky mu přiznal, aniž by žalobce doložil, že je skutečně uhradil. I kdyby žalobce uvedené částky skutečně uhradil, nebylo je možné předvídat, a nárok žalobce je tak vyloučen s ohledem na § 379 obch. zák. Ani s těmito námitkami a tvrzeními žalované se soud I. stupně nevypořádal a nepřihlédl k nim, a napadený rozsudek je tak nepřezkoumatelný. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud změnil napadený vyhovující výrok rozsudku a žalobu v plném rozsahu zamítl.

6. Žalobce ve vyjádření k odvolání žalované uvedl, že tvrzení žalované o odlišných požadavcích žalobce na předmět plnění z předložených důkazů nevyplývají a nebylo ani možné využít plnění v podobě bloku A, neboť žalobce potřeboval pro svou činnost jeden informační systém jako celek, kromě toho blok A sám o sobě vykazoval po celou dobu svého fungování významné vady, na které žalobce žalovanou od počátku upozorňoval. Rozdělení na oba bloky bylo učiněno z čistě praktických a provozních důvodů a žalovaná o jeho rozdělení na jednotlivé samostatné části nepředložila žádné důkazy, nedoložila údajnou vůli žalobce k rozdělení předmětu plnění. V rámci veřejné zakázky bylo dílo vždy definováno jako nedělitelný celek. Dle žalobce nedošlo k žádné změně smlouvy o dílo, z předložených důkazů taková skutečnost nevyplývá a předmět smlouvy zůstal po celou dobu stejný, tj. vytvoření kompletního informačního systému pro žalobce. Je pravdou, že žalobce měl vůli uzavřít se žalovanou dodatek ke smlouvě, která však byla podmíněna splněním několika podmínek ze strany žalované, a poněvadž žalovaná je nesplnila ani nepředložila podepsaný dodatek včas, neměl žalobce již zájem na další spolupráci s takto nespolehlivým obchodním partnerem. Soud I. stupně se správně ztotožnil s tvrzením žalobce, že

platně odstoupil od smlouvy a blok A využíval žalobce po nezbytně dlouhou dobu po odstoupení od smlouvy pouze z toho důvodu, že neexistovala žádná relevantní alternativa správy jeho účetnictví. Jakmile bylo možné přejít na nový systém, žalobce tak bezodkladně učinil. Představa, že si žalobce vymíňoval uvést do zápisů z opatrnosti nepravdivé skutečnosti, nemůže obstát, v těchto zápisech nejsou žádné výhrady žalované ve věci implementace bloku B. Blok A nebyl ze strany žalobce nikdy plně akceptován z důvodu jeho nedodělků a používal ho jen z nutnosti zajistit provizorní provoz účetnictví do doby zhotovení nového informačního systému. Žalobce nemohl fungovat bez účetního systému, což muselo být žalované známo. Výhrady žalované k dokazování ohledně jednotlivých nároků na náhradu škody jsou účelovými požadavky, jež žalovaná klade s vědomím, že jim žalobce nebude moci dostát. Představa, že žalobce by byl schopen kvalifikovaně posoudit, zda čas uvedený na fakturách byl stráven účelně, je nereálná. Žalobce zadal společnosti CCV, s. r. o. své požadavky, jež byly řádně a včas splněny za dohodnutou cenu, která byla cenou obvyklou. Požadavky žalované v tomto směru jsou vysoko nad rámec běžné praxe obchodních vztahů. Totéž se týká nákladů na vedení projektu implementace, neboť si lze stěží představit, že dodavatel bude detailně popisovat každý jednotlivý úkon, který realizoval při řízení a implementaci takto rozsáhlého projektu, zejména když probíhala pravidelná jednání mezi zástupci žalobce, žalované a společností YOGEN, s. r. o. Rovněž námitky žalované ohledně odměn Ing. N. jsou irelevantní, jejich přiznání bylo čistě na rozhodnutí žalobce, rozhodující je, že byly vynaloženy náklady na činnosti, které se pochybením žalované staly zcela neupotřebitelnými. Žalovaná si musela či měla být vědoma důsledků neplnění svých povinností.

7. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že žalobce sám připustil, že k posunutí termínu plnění na 30. 6. 2016 došlo na základě ústní dohody, tuto dohodu nikdo nerozporoval a na absenci písemného dodatku smlouvy žalobce účelově poukazuje až v rámci odvolacího řízení. Pouze pro účely tohoto řízení také tvrdí, že na částečném plnění smlouvy neměl zájem, ačkoliv dodaný blok A díla využíval. Stejně jako se účastníci dohodli na posunutí termínu plnění ze smlouvy na 30. 6. 2014, dohodli se i na uzavření dalšího dodatku a posunutí termínu plnění na 3. 11. 2014, avšak podpis tohoto dodatku smlouvy žalobce zmařil. Žalobce pomíjí, že ke dni 25. 8. 2014 zamezil žalované v přístupu do svého systému, což ovšem v řízení paralelně probíhajícím u téhož soudu pod sp. zn. 19 C 412/2015 označil za nesporné. Tuto skutečnost soud I. stupně opomenul, když nesprávně stanovil počet dní, za které žalobci náleží smluvní pokuta. Zamezení přístupu žalované do systému má zásadní důsledek, kterým je neoprávněnost odstoupení od smlouvy žalobcem, a i kdyby bylo odstoupení možné, mohlo by se uskutečnit pouze částečně s ohledem na dodání části díla ve formě bloku A. Žalobci nic nebránilo využívat pouze část systému spočívajícího v bloku A a vyčkat dodání ostatních modulů, případně si sjednat jejich jiného dodavatele. Není tedy pravdou, že byl nucen objednávat zcela nový systém. Tyto skutečnosti žalobce ve svém odvolání pomíjí a skutečný stav zkresluje. Mimo jiné i s ohledem na dohodu stran o prodloužení termínu plnění na 30. 6. 2014 a zejména na zamezení žalované v přístupu do systému nemohl žalobce odstoupit od smlouvy, a tudíž mu žádné nároky nenáleží. Základním nedostatkem na straně žalobce je zjevné neplnění povinnosti tvrzení, a pokud ji žalobce nesplnil, není možné k dokazování vůbec přistoupit. Žalobce nepřednesl žádná konkrétní tvrzení, která by bylo možné prokázat, přičemž není možné určitost tvrzení nahrazovat soubornými návrhy důkazů, z nichž by měl soud extrahovat žalobní tvrzení. I když tedy žalobce předložil soudu listinný materiál, v jeho podáních schází konkrétní tvrzení, která by bylo možné prokázat. Na smluvní pokutu žalobce nemá nárok, neboť byl v průběhu plnění smlouvy v zásadním prodlení, které nelze žalované přičítat k tíži a za období od 1. 5. 2014 do 30. 6. 2013 ji nelze žalobci přiznat právě proto, že byl posunut termín plnění dle smlouvy. Argumentace nedostatkem písemné formy dodatku smlouvy je ryze účelová uvedená žalobcem až v průběhu odvolacího řízení. Současně soud I. stupně pomínil, že od 25. 8. 2014 žalovaná již neměla přístup do systému, čímž jí žalobce znemožnil plnit smlouvu o dílo. Nedostatek tvrzení žalobce se projevil v zamítavém výroku soudu I. stupně, když žalobce netvrdil rozhodné okolnosti ohledně

nároku na náklady na zaměstnance, důkazní návrhy svědeckých výpovědí je třeba odmítnout pro podjatost a nevěrohodnost svědků a znalecký posudek je zcela nekompetentní cokoliv prokázat, když znalec se omezil na bezmyslenkovitá převzetí různých sdělení žalobce. Rovněž u přípravy projektové dokumentace a administrace veřejné zakázky se žalobce uchýlil k pouhému součtu nákladů dle faktur advokátní kanceláře, aniž by vysvětlil, proč tyto náklady s ohledem na povahu plnění byly vynaloženy, shodnou smluvní dokumentaci také žalobce minimálně v její podstatné části prokazatelně využil později při zadání veřejné zakázky společnosti Asseco Solutions a. s., když v naprosté většině musela být s ohledem na obsah smluvních ujednání shodná i zadávací dokumentace. Přístup žalobce, který odmítá, že by měl disponovat potřebnými znalostmi, je alibistický, znamenalo by to, že všichni zadavatelé veřejných zakázek by museli využívat pro uskutečnění zadávacího řízení služeb specializovaných advokátních kanceláří. I v případě externích nákladů platí, že byly vynaloženy pouze v důsledku rozhodnutí žalobce, který upřednostnil dodání systému novým zadavatelem, ačkoliv toto řešení nebylo z hlediska času ani dalších prostředků hospodárné. Znalecký posudek obsahuje pouze jednoduchý propočet ušlého zisku bez využití jakýchkoliv odborných znalostí, vychází z pouhých odhadů a neodůvodněných tvrzení žalobce a nedostatečně vysvětluje metody použité znalcem, ve skutečnosti popisuje údajně ušlé výnosy, nikoliv zisk. Nejedná se o nárok, který by bylo možné ve smyslu ustálené judikatury označit za ušlý zisk a ani v tomto směru žalobce nesplnil svoji povinnost odůvodnit výši ušlého zisku a uvést okolnosti, z nichž žalobce jasně dovozuje příčinnou souvislost mezi tvrzeným protiprávním jednáním žalované a údajným ušlým ziskem.

8. Odvolací soud postupoval podle právní úpravy obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2013, neboť předmětem sporu je právo vzniklé před účinností zákona č. 89/2012 Sb. (§ 3028 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb.) a na podkladě podaných odvolání a jimi uplatněných odvolacích důvodů přezkoumal rozsudek soudu I. stupně, včetně předcházejícího řízení v souladu s § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobce částečně není důvodné, v celém rozsahu však nejsou podmínky pro změnu ani pro potvrzení rozsudku.
9. Odvolací soud souhlasí se závěrem soudu I. stupně, že smlouva o dílo mohla být změněna jen písemně uzavřenými dodatky, avšak v této souvislosti je nutné zdůraznit, že písemná forma smlouvy o dílo ze dne 29. 11. 2013 byla dána nejen dohodou účastníků, ale především zákonným ustanovením, a to § 7 odst. 1 zák.č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (z tvrzení obou stran je vyplývá, že smlouva byla uzavřena jako veřejná zakázka). Dohoda o změně smlouvy o dílo uzavřené mezi zadavatelem veřejné zakázky a uchazečem o veřejnou zakázku, pro jejíž uzavření zákon vyžaduje písemnou formu, musí být podle § 40 odst. 2 obč. zák. uzavřena taktéž v písemné formě, a to pod sankcí absolutní neplatnosti ve smyslu § 40 odst. 1 obč. zák. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. 32 Cdo 433/2015, uveřejněný v databázi ASPI). K absolutní neplatnosti právního úkonu soud přihlíží i bez návrhu, a pokud žádný z účastníků netvrdil změnu smlouvy o dílo písemným dodatkem ani ho nepředložil, bylo na soudu I. stupně, aby v tomto směru poskytl účastníkům poučení o jejich povinnosti ve smyslu § 118a odst. 1, 3 o.s.ř., a nestalo-li se tak, nejde v tomto směru ze strany žalobce o nepřipustné tvrzení (§ 118b odst. 1, § 205a písm. d/ o.s.ř.). S otázkou, zda byla doba plnění prodloužena písemným dodatkem smlouvy o dílo do 3. 11. 2014 se soud I. stupně řádně vypořádal, a poněvadž již z tvrzení obou účastníků sporu je zřejmé, že nepodepsali ani žádný jiný písemný dodatek smlouvy o dílo, je třeba uzavřít, že smlouva o dílo ze dne 29. 11. 2013 nebyla nikdy platně změněna, včetně toho, že nebyl nikdy změněn předmět plnění ani doba plnění, tj. žalovaná byla povinna splnit sjednané kompletní dílo do 30. 4. 2014. V této souvislosti lze přisvědčit žalované, že soud I. stupně přehlédl její obranu odkazující na prodloužení žalobce s poskytnutím součinnosti, ačkoli ve smyslu § 365 věta druhá obč. zák. dlužník není v prodloužení, pokud nemůže plnit svůj závazek v důsledku prodloužení věřitele. Tuto obranu žalované, včetně tvrzení, že jí byl od 25. 8. 2014 znemožněn přístup do systému, přitom nelze považovat za zcela bezvýznamnou, neboť by s ohledem na sjednané podmínky odstoupení od smlouvy (prodloužení žalované delší než 60 dnů) mohla

ovlivnit jak závěr o výši smluvní pokuty, tak o platnosti odstoupení od smlouvy o dílo ze strany žalobce a o splnění podmínek vzniku odpovědnosti žalované za škodu dle § 373 obch. zák. (porušení smluvní povinnosti, vznik škody a příčinná souvislost mezi vznikem škody a porušením povinnosti žalovanou). K prodloužení doby plnění o dobu, po kterou je v prodlení objednatel s plněním svých závazků sjednaných za účelem jeho spolupůsobení, však nedochází automaticky, když z uvedeného ustanovení vyplývá, že překročení sjednané doby provádění díla nebude prodloužením dodavatele jen v tom rozsahu, v jakém je toto překročení způsobeno prodloužením objednatele, tj. v jakém je mezi nedodržením sjednané doby a prodloužením objednatele příčinná souvislost (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 6. 2009, sp. zn. 23 Cdo 1752/2007, uveřejněný v databázi ASPI). Jestliže soud I. stupně v tomto směru neprovedl dokazování, žalované neposkytl o výše uvedených okolnostech rozhodných pro posouzení věci zákonné poučení dle § 118a odst. 3 o.s.ř., trpí řízení před soudem I. stupně vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Poněvadž potřeba dalšího tvrzení a dokazování vyplývá z odlišného právního názoru odvolacího soudu, náprava nemohla být sjednána v průběhu odvolacího řízení. Odvolací soud proto napadený rozsudek vyjma nároků žalobce na náhradu škody spočívající v nákladech na vlastní zaměstnance a ušlém zisku zrušil na podkladě § 219a odst. 1 písm. a), b) o.s.ř. a v souladu s § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř. byla věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.

10. V průběhu dalšího řízení bude na soudu I. stupně, aby účastníkům poskytl řádné poučení ve smyslu § 118a o.s.ř. o okolnostech rozhodných pro posouzení uplatněného nároku tak, jak bylo výše naznačeno, doplnil dokazování dle návrhů stran, příp. o další důkazy, jejichž potřeba vyjde v řízení najevo, zejména ve vztahu k podmínkám vzniku odpovědnosti žalované za škodu, posoudil skutková zjištění po právní stránce a ve věci znovu rozhodl. Soud I. stupně ve smyslu § 132 o.s.ř. provedené důkazy zhodnotí a vyrovná se též se všemi námitkami žalované ve vztahu podmínkám vzniku její odpovědnosti u jednotlivých nároků žalobce na náhradu škody, včetně toho, zda v důsledku porušení smluvní povinnosti žalovanou byly náklady vynaložené žalobcem skutečně bez významu, včetně výhrad žalované ohledně časových souvislostí žalobcem předložených důkazů, předvídatelnosti ve smyslu § 379 obch. zák. apod. Neopomene tedy účastníky tvrzené skutečnosti a důkazy a rozsudek odůvodní dle § 157 odst. 2 o.s.ř. tak, aby se jednalo o rozhodnutí přezkoumatelné. V průběhu dalšího řízení je soud I. stupně podle § 226 odst. 1 o.s.ř. vázán právním názorem odvolacího soudu a podle § 224 odst. 3 o.s.ř. v novém rozhodnutí rozhodne i o nákladech odvolacího řízení.
11. Napadený rozsudek v jeho zamítavém výroku ohledně nároků žalobce na náhradu škody spočívající v nákladech na vlastní zaměstnance (1 904 412 Kč s přísl.) a ušlém zisku (3 304 800 Kč s přísl.) odvolací soud shledal věcně správným a proto jej potvrdil za použití § 219 o.s.ř. Žalobce vytýká soudu I. stupně, že neprovedl jím navržené důkazy, avšak pomíjí, že předpokladem důkazní povinnosti je tvrzení skutečností účastníkem (§ 101 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.). Teorie procesního práva v této souvislosti hovoří o břemeni tvrzení. Jestliže totiž účastník nesplní svou povinnost tvrdit skutečnosti rozhodné z hlediska hypotézy právní normy, pak zpravidla ani nemůže splnit důkazní povinnost. Splnění povinnosti důkazní pak nemá bez předchozího splnění povinnosti tvrzení pro věc význam, což platí zejména v případech, v nichž se uplatní zásada projednací. Škoda je majetková újma, vyjádřitelná v penězích, která se projevuje buď jako skutečná škoda nebo jako ušlý zisk. Žalobce se v daném případě domáhal skutečné škody spočívající v nákladech na vlastní zaměstnance podle doby, již se jeho zaměstnanci věnovali nadstandardním úkonům, které by v případě včasného plnění smlouvy o dílo nebylo třeba činit, či by se odvedená práce nestala pro žalobce nepoužitelnou, a celkové náklady na proplacení této doby svým zaměstnancům vyčíslil součinem ceny za hodinu práce dle úplných vlastních nákladů a počtu hodin. Z uvedeného tvrzení však vyplývá, že se jedná o náklady žalobce na jeho vlastní zaměstnance, které žalobce hradil na základě existujících právních vztahů se svými zaměstnanci bez ohledu na porušení smluvní povinnosti žalovanou, tj. již ze skutkových tvrzení žalobce je

zjevná absence příčinné souvislosti mezi případným porušením smluvních povinností žalovanou a žalobcem tvrzenou skutečnou škodu. Správnost uvedeného závěru ostatně žalobce sám potvrzuje v podaném odvolání, když výslovně uvádí, že svým zaměstnancům nemohl zadávat další práci a došlo k poškození jeho finančních zájmů, neboť nebylo možné odvést plánované množství práce, např. zpracování dalších zakázek žalobce. Z toho vyplývá, že škodu žalobce tak mohl představovat toliko ušlý zisk (příjmy z konkrétních zakázek, o které žalobce přišel), nikoli skutečná škoda kalkulovaná uvedeným aritmetickým výpočtem. Jestliže takto uplatněný nárok byl již na základě tvrzení žalobce nedůvodný, soud I. stupně nepochybil, když ve vztahu k němu dokazování neprováděl a žalobu zamítl. Soud I. stupně v zásadě správně uvažoval i o náhradě škody uplatněné žalobcem ve formě ušlého zisku, který „je v podstatě ušlým majetkovým prospěchem spočívajícím v nenastalém zvětšení (rozmnožení) majetku poškozeného, které bylo možno důvodně očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí, pokud by nebylo došlo ke škodné události“ (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2012, sp. zn. 25 Cdo 4563/2009, uveřejněný v databázi ASPI). V rozsudku ze dne 29. února 2012, sp.zn. 23 Cdo 1045/2010, Nejvyšší soud ČR uvedl, že „ušlý zisk musí být vždy specifikován konkrétně, jeho budoucí eventuelní dosažení musí být v podstatě nepochybné a nemůže jít jen o hypotetickou zamýšlenou možnost dosažení nějakého zisku“ (obdobně též rozsudek ze dne 25. 2. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1069/2008, uveřejněný v databázi ASPI) . Rovněž odvolací soud je toho názoru, že v daném případě žalobce konstruuje ušlý zisk pouze hypoteticky, aniž by po zákonném poučení tvrdil např. konkrétní obchodní případy, smlouvy či zakázky, které by nepochybně s ohledem na pravidelný běh věcí realizoval a dosáhl na jejich základě tvrzeného zisku. Konkrétní okolnosti takového charakteru nevyplývají ani ze znaleckého posudku, na který žalobce odkazoval, když obsahuje toliko kalkulaci ušlého zisku na základě hodnot výkonů vykazovaných v předchozích účetních obdobích. I v tomto případě tudíž soud I. stupně nepochybil, když již na základě zcela nedostatečných a nekonkrétních tvrzení žalobce nepovažoval žalobu za důvodnou. Takový závěr však odvolací soud neučinil ohledně nároku žalobce na náhradu škody spočívající v nákladech na přípravu projektové dokumentace a administrace veřejné zakázky, když žalobce ve smyslu poučení ze strany soudu I. stupně tvrdil rozhodné okolnosti ohledně tohoto nároku, napadený rozsudek byl proto i v tomto rozsahu zrušen z již výše uvedených důvodů.

Poučení:

Proti zrušujícímu výroku tohoto rozsudku není dovolání přípustné, jinak lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení za splnění podmínek dle § 237 o.s.ř., jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Praha 22. května 2018

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu